GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK
Kutv. 2210/55

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA II — ŠIBENIK, 5 OKTOBRA 1934 — BROJ 129

Razne vijesti

U Londonskom ratnom muzeju ima medju ratnim uspomenama jedna koju zovu „ormarić Le Cateau-a". To je ormar u kojemu je jedan engleski vojnik proveo 4 god. pošto je kuća gdje se nalazio bila okupirana od njemačkih trupa. Jedna francuskinja, koja je tu stanovala — krijumčarila mu je sve potrebito.

Na svijetu ima oko 25 miliona ljudi koji se nikada ne tuže na vrijeme. To su Muhamedanci, koji ne žele kritizirati Alaha.

Prije jednog stoljeća bilo je u Engleskoj praznovjerje, da je petak nesretan dan, toliko raširenо, da se Admiralitet riješio uništiti to praznovjerje. Sagradili su jedan brod kojeg su u petak krstili i nazvali ga „Petak" i s njim prvu vožnju započeo je u petak, ali se nakon toga više nije nikada o njemu čulo.

Zlatko Baloković naš poznati virtuoz na violini priredit će doskora koncert u Zagrebu,

Jedan putnički engleski avijon koji saobraća između Londona i Pariza srušio se u Canal la Manche. Sedam je putnika poginulo.

Francuska koncentrira svoju flotu na Canal la Mancha-u. Iz pomorske baze u Brestu bit će upućena druga eskadra na Canal.

Za vrijeme boravka engleske mornarice angažovano je u Splitu 16 ženskih kapela u noćnim lokalima.

Najromantičniji spomenik na svijetu je zastalno «Izvor suza" u Bakšiseru u Rusiji, Jedan tatarski Kan podigao ga je za uspomenu neke zarobljene poljske princese. U 300 godina spustila se svake minute jedna suza, t.j. jedna kap vode.

Za javne radove u Zagrebu gradska općina utrošiće ovog mjeseca pet po milijuna dinara.

Kapu i šešir
kupite kod:
TVOKAPS
najbolje opskrbljenog tvorničkog skladišta
STALNA CIJENA tiskana je na cedulji u svakom komadu

Jugoslavija kupuje mašine za bušenje

Iz Beograda se javlja, da je jugoslavenska vlada nedavno odobrila 50.000 funti šterlinga za nabavku mašine za bušenje. Od te sume otpada 20.000 funti za nabavke mašine u Austriji i 12.000 funti za nabavke u Engleskoj. Bušenje će se izvršiti od strane državnih geologa na svim do sada utvrdjenim nalazištima petroleja, koja se protežu od donjeg toka Drine preko Bosne i Crne Gore do albanske granice. Bušenje će započeti čim stignu poručene mašine.

Zašto tražimo zaštitu maloga čovjeka

Poslije zemljoradnika u našoj zemlji najjači je stalež mali privrednik. — Trgovac i zanatlija srednjega položaja. — Da očuvamo ravnotežu u našoj privredi, potrebno je pomoći malome čovjeku zakonskim mjerama po principu individualne zaštite.

U stvari zaštite pada u rezolucije za rezolucijom u svim krajevima naše zemlje, te čak i u najzabitnijim mjestima gdjegod se nalazi i najmanja organizacija trgovaca i obrtnika. To je najbolji dokaz da je malome privredniku (trgovcu i zanatliji) veoma teško i da ne može da podnosi prekarne prilike današnjega stanja u kome se nalazi.

Pošto je donešena zakonska zaštita zemljoradnika i bankara po jednoj ustaljenoj formi, treba znati i biti svijestan činjenice da se ta zakonska zaštita ne će preko noći ukidati ni za čiju volju. Mi kao agrarna zemlja, čiji je osnov seljak-zemljoradnik, ne možemo doista dozvoliti da on zbog općih prilika propada i svojim propadanjem prouzrokuje pad cjelokupne narodne i državne privrede. Kada to znademo moramo biti na čistu s tom stvarnom činjenicom i ostaviti stanje zaštite seljaka-zemljoradnika po strani, jer sva borba i traženja koja idu za ukidanjem zemljoradničke zaštite ne mogu po zakonu logike biti zadovoljena. Državni interesi zahtjevaju da seljak bude zaštićen i kadà je tako onda treba koplje baciti u trnje, pa nastaviti pokret za poboljšanje položaja trgovaca i zanatlija, i maloga čovjeka uopće, na drugoj efikasnijoj strani.

Treba se postaviti na gledište da trgovac (i zanatlija) mora biti jednakom mjerom zaštićen kao i taj seljak — zemljoradnik. Dakle, treba silom prilika stvoriti stanje općeg otplatnoga moratorijuma bez razlike na stalež i klasu. Pojam otplatnoga moratorijuma treba fiksirati i kristalizirati, jer bi se takav otplatni moratorijum mogao zloupotrebljavati kada bi on bio postavljen generalno. Zakonsku zaštitu zemljoradnika treba revidirati i postaviti je na bazu individualnoga zaštićivanja, to jeste za slučajeve faktičke potrebe. Zemljoradnik koji zapadne u teškoće plaćanja treba da zatraži zaštitu u okviru Uredbe, a tu zaštitu moraju vlasti da odobre i da povjere opravdanost svakog pojedinog slučaja. Takvu zaštitu treba dati i malome privredniku (trgovcu i zanatliji) koji je zapao u bezizlazan položaj. Općenita zaštita u vidu otplatnoga moratorijuma može kao prelazno stanje da dade našoj privredi priliku da se sama od sebe sanira, a takvo stanje moglo bi da traje svega izvjesno vrijeme i to sve dotle dok se ne bi osjetilo da su prilike postale zdravije, te da bi se nacionalna privreda mogla razvijati i bez zaštitnih kočnica. No bezuslovno je i neopozivo da danas trgovački stalež mora biti zaštićen i to u interesu malog čovjeka koji nije u stanju da prebrodi ovu krizu i prilike u koje je zapao bez svoje krivice.

U interesu opstanka narodne privrede mi apeliramo na nadležne vlasti da što hitnije donesu zakonsku mjeru za zaštitu maloga privrednika. Jer mali trgovac i obrtnik stoji na oštrici provalije i u takvome stanju očekuje spas od vlasti kojima je dužnost da čuva i zaštićuje sve građane ove zemlje jednakom mjerom te jednakom ljubavlju i voljom.

Zaštitu maloga čovjeka tražimo zato jer želimo da ukažemo na teškoće s kojima se bori privreda, a svijesni da bez zdravog stanja u privredi nema jake državne privrede, želimo da zaštitimo cio naš privredni organizam na korist općega blagostanja i na [illegible]. To je jedini izlaz iz današnje sveopće privredne krize i dnevnog propadanja trgovaca i zanatlija kojima se za najmanje svote prodaje na dražbi sirotinjska imovina. Stoga treba poraditi na tome da se odmah protegne Zakon o zaštiti zemljoradnika na trgovce i zanatlije.

T.V.

Na vrlo lijepom položaju na obali, unajmljuje se sa I IX sunčana meblirana soba, posebnim ulazom.

Prvim januara 1935 god. unajmljuje se dućan i prostorije u centru mu grada.

Obratiti se: Tiskari E. Vitaliani i Sin.

Nezaposlenost u svijetu

Izašli su najnoviji tromjesečni statistički podaci Medjunarodnog biroa rada u Ženevi o stanju nezaposlenosti u svijetu. Prema tim podacima stanje u toku ljeta ove godine bilo je povoljnije nego u ljetu 1933 godine; medjutim, popravka nije bila toliko osjetna kao što je bila u proljeće ove godine, u sravnjenju sa proljećem 1933 godine. Za pojedine države navedene su slijedeće uporedne cifre:

	Nezaposlenost aug. 1933	aug. 1934
Njemačka	4,790.806	2,955.204
USA	11,793.000	10,772.000
Španija	285.898	320.907
Francuska	263 602	357.672
Vel. Britanija	2,411.137	2,136.578
Italija	888 560	866.570

Sve pretplatnike,

koji su u zaostatku sa pretplatom uljudno molimo, da upotrebe čekovne uplatnice i čim prije pošalju pretplatu. Točna uplata pretplate prva je dužnost svakog pretplatnika, jer od nje zavisi opstanak lista. A ko list prima valjda mu je stalo do njegova života!

Onim dužnicima, koji ne otplate svoja dugovanja, početi ćemo početkom idućeg mjeseca poslati pouzetni nalog. Dakako, to će biti samo prva mjera našeg postupka. — — „NARODNA TRIBUNA".

Rješenje

„Državni tužilac u Šibeniku na temelju čl. 19 tačka 7 i čl. 21 Zakona o stampi, naređuje zabranu rasturanja i prodavanja novine „Narodna Tribuna" br. 128 od dana 2 oktobra 1934, koja se štampa u Sibeniku i određuje uzapćenje štampanih primjeraka, jer je sadržajem članka „Madžari slave svoju pobjedu nad talijanskim oružjem", učinjeno krivično djelo koje se kažnjava po čl. 4 Zakona o zaštiti javne bezbjednosti i poretka u državi."

Molimo cijenjene pretplatnike da nas izvine ako nisu primili taj broj našeg lista.

Sveta Stolica u financijskim poteškoćama

Saznaje se iz pouzdanih izvora, da je Sveta Stolica zapala u velike financijske poteškoće zbog prekomjernih radnja, koje su se izvršile u Vatikanskom gradu i papinskom ljetnikovcu „Castel Gandolfo".

Kako je poznato, 1929 sklopljen je između kraljevine Italije i Svete Stolice Lateranski sporazum, kojim je riješeno rimsko pitanje i kojim je Italija u ime otštete isplatila Svetoj Stolici 1.750,000.000 Lira. Iz te svote, kao i drugih doprinosa financirale su se spomenute radnje, koje su prekoračile mogućnosti vatikanskog proračuna.

Opća finansijska kriza i pad raznih valuta znatno su snizili prihode Vatikana. Konverzija talijanskih obveznica od 5% na 3½% prouzrokovala je za Svetu Stolicu godišnji gubitak od 15 milijona lira. Tom konverzijom je pogođen Vatikan zato, jer je pri isplati onih 1.750,000.000 lira, talijanska vlada platila samo 750 milijona u gotovu novcu, a 1 miljardu u talijanskim državnim obveznicama.

Usprkos velike štednje, koja se od sada sprovodi, ipak rapidno opadaju prihodi i stvaraju zabrinutost u vatikanskim krugovima, tako da je nekidan papa pozvao tri financijska stručnjaka, koji imaju da prouče čitavo to pitanje i da donesu svrsishodne predloge.

Jasno je da i „Urbs Vaticana" kao i sve njezine drugarice (ostale države) proživljuje posljedice privredne depresije.

Možda bi za Vatikan bilo bolje da nije došlo do Lateranskog sporazuma, jer bi se bili uštedili oni izdatci, koji su posljedica suverene države bez građana — poreskih obveznika.

TRAZIMO DOPISNIKE iz svih većih mjesta sjeverne i srednje Dalmacije uz nagradu. Pisati na uredništvo.

Razbacivanje narodnog imetka

Zašto porast izvoza drva u Italiju ne predstavlja nikakav dobitak

Pod gornjim naslovom objavljuje ljubljanski „Trgovinski list" interesantne podatke o kretanju našeg izvoza drva u Italiju i dolazi do zaključka da povećani izvoz po količini ne znači za nas dobitak nego samo gubitak. Kakove koristi od toga što više izvozimo, kada je utržak za drvo manji. Već godine 1932 cijene su mekog drva veoma nazadovale. Međutim kolika bi sreća bila za nas, da smo mogli i lani izvoziti po cijenama iz god. 1932. U tom slučaju bi dobili za izvjesnih 348.000 tona mekog drva 81,4 miljuna lira, t. j. za 27 miljuna lira manje. Toliko u stvari iznosi naš gubitak radi ponovnog pada cijena drva u g. 1933. Računamo li s jednakim cijenama kao u godini 1932 tada smo dali Italiji za badava 116.000 tona drva.

Ovo razbacivanje nacionalne imovine nastavlja se i ove godine, jer se u poredbi s prošlom godinom u prvoj polovici ove godine naš izvoz drva u Italiju po količini povećao za preko 14 posto, a po vrijednosti samo za 6 posto. U poredbi s godinom 1932 iznosi povećanje izvoza drva u Italiju u prvoj polovici ove godine 55 posto, a po vrijednosti samo za 16 posto. Italija nam je prosječno plaćala za tonu drva u prvoj polovici god. 1932 268 lira, u g. 1933 216 lira, a u g. 1934 201 liru. Radi pada cijena izgubili smo dakle ove godine 18 miljuna lira u poredbi s vrijednošću koju bi dobili za naš izvoz, da su ostale cijene kao u god. 1932. Naše drvo, koje Italija uvozi, prodaje ona u druge krajeve i postizava lijepu zaradu. Tako mi s našim gubicima učvršćujemo posrednički monopol Italije za naše drvo. Istina je da je danas seljački šumoposjednik u tako očajnoj situaciji da mora dobiti gotovinu pod svaku cijenu, jer ga pritišću porezi i jer ima druge hitne gospodarske izdatke. Ekonomska snaga slovenačkog seljaka međutim je često samo u njegovom šumskom posjedu. I ta se snaga mora na svaki način očuvati. Treba šumskom posjedniku pomoći, da odoli krizi i da vrijednost njegove šumske parcele ostane netaknuta, jer je ona dio općeg nacionalnog imetka.

Umro gosp. Bogoslav Jošt, glavni tajnik Saveza grafičkih radnika-ca Jugoslavije

1. oktobra u veče umro je nakon kratke bolesti Bogoslav Jošt, glavni tajnik Saveza grafičkih radnika Jugoslavije. Bogoslov Jošt bio je jedan od onih rijetkih, koji je sve svoje sile posvećivao slaležu, radeći neumorno za njegov napredak i za obranu staleških, a pogotovo socijalnih interesa grafičkih radnika. Grafički radnici imali su neograničeno povjerenje u Jošta i to su svoje povjerenje očitovali na taj način, što su ga za vrijeme od 13 godina birali svojim generalnim tajnikom. Umro je u dobi od 53 godine. Kao vanredan organizator i čovjek velikih sposobnosti, on ih je sve stavio u službu staleža, kome je pripadao, pa je stekao toliki popularitet da je za posljednjih izbora golemom većinom izabran za predsj. Radničke Komore u Zagrebu, a bio je i podpretsjednik Okružnog ureda u Zagrebu. Ostavlja za sobom supругu i dvoje djece. — Počivao u miru!

Podmirite pretplatu!

TENIS

Revanš-utakmica Šibenik — Karlovac

Na lijepim igralištima J. T. K. „Karlovac" u Karlovcu održana je revanš-utakmica između Karlovca i Šibenika te se završila ponovnom pobjedom šibenčana sa rezultatom 7:4. Naša je momčad ostavila sjajan utisak svojom dobrom igrom na karlovačku publiku, koja je u lijepom broju posjetila ovaj turnir. Naše igrače i igračice ne treba posebno isticati, jer su svi zaslužai za ovu lijepu pobjedu nad renomiranim Karlovčanima. G-đa Cindro, i g-đica Kovačević igrale su ovoga puta mnogo bolje nego u Šibeniku. Dobro bi bilo kada bi se vidile u susretu sa boljim igračicama, gdje bi mogle da pokažu svu svoju sposobnost. G. Dominis je igrao vrlo dobro, naročito u doublu i mixtu, gg. Dr. Cindro i Andrić iznenadili su sjajnom igrom, i sve su igre dobili sigurno.

Karlovčani su postavili mnogu bolju momčad, nego li onu koja je bila u Šibeniku. I ovoga puta se isticao njihov prvak g. B. Hoffman, a i gospoda Oršanić, D. Hoffman, Bayrle Hauptfeld ne zaostaju mnogo za njim. Igračice g-đe Bival, Oršanić i Bayrle igraju lijepi tenis ali ne toliko kolistan.

Naši igrači i igračice su bili ushićeni dočekom i gostoljubivošću karlovačkih športaša, i nose najljepše uspomene iz Karlovca.

Tehnički rezultati:

Single gospoda: B. Hoffman-Dominis 6:3—6:2, Cindro D. Hoffman 6:1—6:1; Andrić-Oršanić 6:1—6:3; B. Hoffman-Andrić 6:2—7:5.

Single dama: Cindro-Oršanić 6:0-6:2; Kovačević-Bayrle 6:4—6:3.

Double gospoda: B. Hoffman, Oršanić-Andrić-Cindro 6:4—6:3; Dominis-Cindro-D. Hoffman-Hauptfeld 6:4 6

Double dama: Bival, Bayrle-Cindro, Kovačević 4:6—6:3—6:2.

Mixte double: Cindro, Dominis-Oršanić, Hoffman B. 6:0—6:3; Kovačević-Cindro-Bival, Oršanić 6:4—11:9.

Ideal muža komsomolke

„Komsomolska Pravda" objavljuje pisma komsomolaka o tom, kakvog bi koja muža želila. Ta pisma odlično karakteriziraju promenu, do koje sada u Rusiji dolazi. Komsomolka Kuzniecova, radnica u fabrici „Crvena ruža" piše: „Mnogi komsomolci žele Neću se oženiti s djevojkom, koja bi mi smetala u javnom radu. Ja opet ću takvem komsomolcu iskreno reći Ja se sama neću za tebe udati, ako nisi javni radnik. Ali neću te uzeti n onda, ako se baviš samo produkcijom Ja ne trebam muža, koji se ne zanima za muziku, pozorište ili sport Hoću muža koji će samnom igrati voley-ball, s kojim bih mogla pohađati pozorišta, čitati knjige i diskutirati o njima. Čovjek, komu su čita život zasjenile teze i planovi, nije do bar za muža. Želim da dobijem muža, koga neće zanimati samo sednice nego i moje haljine. Neću da mu bu de svejedno kako sam očešljana i o li sam uopšte očešljana".

Oglas licitacije

Kod banovinske bolnice u Šibeniku održat će se dana 29. oktobra 1934 godine u 11 sati prije podne prva ofertalna licitacija za nabavku mlijeka, peradi i kokošijih jaja raznog svježeg i suhog voća, krumpira, kupusa i drugog zelja, a za vrijeme od 1. novembra do 31 decembra 1934. Za potanje obavijesti zainteresirani neka se obrate Upravi bolnice za vrijeme uredovnih časova.

Upravnik bolnice
u z. Dr. J. PASIN

Konferencija o poreskim pitanjima u Splitu

Prilikom utvrđivanja poreske osnovice za obveznike licnine o izmjenama i dopunama zakona o neposrednim porezima uslijedili su sa strane više udruženja protesti u raznim formama tražeći da nadležne financijske vlasti s ureda modificiraju odnosne predloge. Trg. ind. komora je u pravcu tih traženja u više prilika posredovala, ali podjedno smatra nužnim, da se putem nadležnih udruženja što više upute poreski obvezanici na zakonski put žalbe na nadležne financijske vlasti višeg stepena u slučajevima kad utvrdjena osnovica ne odgovara realnim prihodima, koji danas, sužavanjem opsega poslovanja, progresivno podbacuju. U cilju rasprave svih tih pitanja komorski odbor zaključio je, da za dan 5 oktobra sazove sastanak pretstavnika svih udruženja sa područja komore. Iz Šibenika idu gg. I. Žaja, S. Antić i V. Ćok.

Vaše tiskanice i oglasi odlučuju Vaš uspjeh!

U

Odlikovanom Grafičkom Zavodu Tiskari E. Vitaliani i Sin Šibenik. — Telefon broj 47

možete naručiti i dobiti izrađeno uz jeftinu cijenu štampane: koverte, listovni papir, račune, fakture, note, dopisnice, posjetnice, blokove, pozive, rasporede, plakate, - letke, cjenike, novine, brošure it.d.

Izradba tačna i savjesna.

Svačija brada prva

Dijeliti je lako iz tuđega džepa,
Pa se onda pozvat na vremena lijepa
I na običaje,
Gdje sebi se . . . daje.

Agaton Timotijević

Vedrinom u duši i poštena srca
Za Dom i za Kralja vrije tvoja krvca,
Pa u srezu putiš, a katkad i karaš,
Jer Zakon nada sve i za sve postavljaš,
Nek je Mir i Red
Svud u nedogled.

Vjenceslav Burić

Čuvaš kao Cerber i zakon i pravo,
Da svud posijano nikne sjeme zdravo,
Radi kojeg naši najbolji junaci
Krv i život daše, pa splinuše mraci
Sred Jugoslavije,
Što naš barjak vije...

Kumovi Jadranske Straže

(Dr D. Peleš, grof Kulmer, dr O. Pirkmajer)

Kada kumstvo drže do tri naša brata,
Onda su i vragu zatvorena vrata,
Pa tek ljubav s neba mora da nam sija
I na tvrdoj zemlji mekan ležaj svija,
Gdje će naši, što će svi iza nas doći,
Brati plod i uzoranim poljem poći
Do konačnog cilja —
Sred životnog milja, sreće i obilja...

Broz

Uz šapat Korane
Tratio si dane,
A sad kraj Jadrana,
Do u noći bdiješ,
Pa bez buzdovana:
Zdravo sjeme . . . siješ.

Dr Josip Jablanović

Čovjek rada vrijedi koliko je dao
I našao izlaz za svu Otadžbinu,
Za svog Kralja i što dolikuje sinu
U Jugoslaviji, gdje banuješ kao
Domorodac, a uz Jadranske talase
Prema onoj: sve za druge, ništa za se!

Šime Magaš

Ti „Vodicu" voziš, dalmatinca piješ,
Pa kad drugi plaču, ti se slatko smiješ
I vedrinom duše junačkog pomorca
I od same bure „delaš pravog norca",
Kako to naš bratac iz Zagorja kaže,
Što svetom Martinu s vinom gusku maže...

Dr Drago Zudenigo

Nije što prezime, već što ime kaže,
A naš Rod nikada za drugog ne laže;
Tako i ti pozdrav ovaj primi, brate,
U dokaz, da mnogi rado misle na te,
Koji krjepost cijene,
Što nikad ne vene — — —

Stjepan Kolesar

Svima ti je duša znana nadaleko,
Jer i kada spavaš, budno bdije Preko
I za naše more i kršno stijenje
I gdje rodi zdravo šijačko kestenje,
Za čitavu grudu tvoje oko bdije
I za sve nas svijetlu aureolu vije...

Pravi uzrok

Kriza sela danas i gradove ruši,
Jer čovjek vam nema značaja u duši.

Mjesto ispravka

Opaziš li grješku na kojemu cvijetu,
Nemoj zato tražit dlaku u jajetu!

R. F. Mag[illegible]r.

GRADSKE VIJESTI

Pitanje otpravljanja pošte za Knin.

Već smo pisali više puta o nezgodnom otpravljanju pošte za Knin. Ako smo predate oko 8 s. naveče, pismo će stići u Knin tek sutra uveče, i ako ima jutarnji voz u 4 s. sa kojim bi se bez velikih komplikacija mogle predati poštanske vreće tako da bi pošta imala u Kninu u 8 s.ujutro nada ponovno apeliramo na ugl. Direkciju pošta, da ovu stvar riješi, i da ovu nezgodnost što prije otkloni.

PRIJAVE PENZIONERA. Primorska financijska direkcija, otsjak računovodstva skreće pažnju penzionerima, da početkom oktobra moraju podnijeti redovnu prijavu za prijem dodataka. Član 113 Psavilnika za rad računovodstva u toliko je izmjenjen da od sada neće penzioneri trebati svaput godišnje podnositi ove prijave (u aprilu i oktobru) nego samo jednom (u oktobru).

Prijave apsolutno treba da su popunjene vlastoručno i po upustvima, koja su štampana na poleđini prijave. Na ovo se upozoravaju penzionari, jer iako se prijave već nekoliko godina jednako podnose, još uvjek vrlo velik broj ovih dolazi nepropisno popunjen, naročito bez poreskog i školskog uvjerenja, što otežava redovan rad i uredno primanje dodataka. Ovakove nepotpune prijave neće se uzeti u postupak, i kod naknadnog dostavljanja naredne prijave doznačiće se dodatci tek u spiskovima redovnih penzija za naredni mjesec. Prema tome je u interesu samih penzionera da Direkciji dostave uredne prijave. Prijave se imaju podnjeti najdalje do 10 oktobra. Onima, koji u ovom roku ne podnesu, dodatak će se obustaviti.

Prijave se dobivaju kod tiskare E. Vitaliani i sin Šibenik, po cijeni od 75 para po komadu.

NA VIDJELICU SV.ANE klupe koje je postavilo društvo „Šubićevac“ u takvom su jadnom stanju, da bi bila sveta dužnost nadležnih da o njima povedu više računa, i da ih uredaje drže, pošto ove služe za strance a u ovakovom stanju su samo na ruglo Šibenika.

Čajanka Jug. Akadem. kluba

U subotu 6 t. m. u prostorijama hotela „Krke“ priređuje Jugosl. Akademski Klub čajanku, kao oprosno veče drugovima koji idu u vojsku.

Početak u 21 s. Ulaznica 5 dinara po osobi. Svira studentski jazz-orhestar.

PRIGODOM CRKVENOG I NARODNOG PRAZNIKA „Grgura Ninskoga“ koji spada svake godine u prvu nedjelju mjeseca oktobra, dne 7 o.m. služba božja odslužiti će se u 10.30 s. Želimo svim našim vjernicima da ovaj naš narodni blagdan, u duhu našeg gesla „za krst častni i slobodu zlatnu“ po tradicijonalnom običaju proslave kod svojih domova dostojno i sretno.

Župno Vijeće starokatoličke Crkve u Šibeniku

ČUDNA PRAKSA. Koliko u Splitu mare za Šibenik i šibenčane najbolje pokazuje ovaj slučaj: Jednom većem hotelu u Splitu poslat je naš list gratis, na zagovor nekih šibenčana koji žive u Splitu. Što je najčudnije, taj je hotel redovito list vraćao natrag! Mislimo da je ovdje svaki komentar izlišan!

NA DUŽNOST financijskog referenta pri gradskom poglavarstvu postavljen je g. Dr. Dinko Belamarić 29 pr. mjeseca.

Novi vozni red

Zimski vozni red koji izdaje tiskara E. Vitaliani, za ovu sezonu neće biti izdat uslijed vrlo malih promjena, tako da će stari moći i nadalje služiti.

Željeznički raspored za Split i Zagreb ostao je potpuno jednak. Na žalost nisu uvedena ni direktna kola Šibenik-Split, koja su toliko potrebita, i čija se potreba već toliko vremena ističala. Ako ne neka veća stvar, bar se to moglo uvesti i zadovoljiti toj potrebi.

Autobusna poštan. pruga ostala je također jednaka, i ako se moralo naći načina, da se dobije veza autobusa Šibenik-Benkovac sa autobusom Gračac Biograd. Uostalom o tome je već i toliko pisano, pa ipak je ostalo po starom.

Jadranska plovidba ima malih izmjena, za koje se mogu dobiti informacije kod ugledne naše agencije.

U glavnom *sve brze pruge* iz Šibenika prema Spiitu odlaze mjesto u 4.30 u 3.30 jutrom, a u utorak u 5 s. ujutro.

Brza (br. 3) prema Sušaku mjesto u četvrtak odlazi u srijedu i to u 14.30

Žalimo se što bar ovaj parobrod ne zadržava u Šibeniku već samo par minuta.

Turistička (br. 6) dolazi iz Kotora u nedjelju u 23.30 a u ponedjeljak prema Sušaku odlazi u 3 mjesto u 8 s.

Za Veneciju (pruga 56) mjesto u srijedu odlazi u subotu u 12 s.; a iz Venecije dolazi mjesto u nedjelju u četvrtak.

Adriatica nema nikakovih promjena.

K OTVORENJU „MUZIČKOG INSTITUTA“ U ŠIBENIKU

U vezi sa vijestima, koje se pronose o otvorenju jednog muzičkog instituta u našem u gradu, osjećali smo za nužno da se odmah propitamo o vrednosti nabačenih komentara i nagađanja. Jer ovo vitalno središte za razvitak našeg muzičkog života, zar da ostane hladno ili možda nikako zapaženo od javnosti, koja bezuvjetno isto tako kao i mi sami — spontano osjeća blagodat njegovu, obzirom na momenat, da je to potreba jednoga mjesta, koje goji zdravi i čisti podmladak s bujno razvijenom sposobnošću u muzici? I dok drugi gradovi — pa i manji od Šibenika — već mnogo ranije upotrebiše zgode da ostvare muzičku školu, zar da nas ne uzraduje, da i naš grad, koji ima i mnogo više prava, da se pohvali uvađa njem takovog zavoda, dobiva mogućnosti, da našoj javnosti preda institut koji će biti najjača garancija zdravog i krepkog vođenja naše mladeži u muzičkoj umjetnosti, a po tom i prosperitetu muizke za paznja vremena.

U toj stvari mi smo se obratili na Upravu Masarykovog filharmoničkog društva „Kolo“, budući da su oni zasnovatelji provedbe ove blagodane ideje. Ista nam je najsusretljivije dala uvid u cijelu stvar, otkrivši nam, da ona doista kani provesti i to u najskorije vrijeme, osnutak instituta. Kako je uprava „Kola“ predala vodstvo istoga u ruke g. Ivi Puślenu, nastavniku drž. real. gimnazije u Šibeniku, koji ima u ovakovim školama veliko iskustvo, budući da je i u samom Zagrebu vrhovodio ovakovom školom kroz dulje vrijeme, a pod odobrenjem Min. Prosvjete, to smo se obratili u toj stvari direktno na njega. Isti nam je najsusretljivije obećao za slijedeći broj dati opširan prikaz zasnovanog muzičkog instituta. —

Cvijeće

Ako imate zapušten vrt, ili Vam je želja nekog cvijećem obdariti, ill odati počast lijepim vijercem mrtvom poznaniku — obratite se za savjet iskusnom vrtlaru: **STIPE ZORIĆ - ŠIBENIK**
Poljana Kralja Petra. - Kiosk cvijeća

Posjeta Njemačkih novinara

Kako smo doznali Ministarstvo Trgovine i industrije uputilo je poziv urednicima svih većih njemačkih listova da posjete Jugoslaviju, radi upoznavanja i turističke propagande. Svi onii maju bezplatan prevoz na drž. saobr. sredst. Veći broj tih uglednih novinara posjetiće i Šibenik, a među prvima je boravio u Šibeniku 21-22 pr. mj. g. Dr. Hans Hiss urednik „Ham burger Fremdensblatta“.

Dužnost nam je upozoriti sve korporacije i ostale koji imaju interesa za propagandu saobraćaja stranaca u manjim mjestima Sj. Dalmacije da ovim gostima u koliko budu od njih posjećeni u svemu idu na ruku.

Gđa MARIELES ŠTARHEMBERG i g. baron van der Elst sa suprugom boravili su jučer u Šibeniku. Došli su iz Dubrovnika i pošto su razgledali grad produžili su za Sv. Petar kod Rakeka, odakle će vozom u Bač.

MNOGI SE GRAĐANI TUŽE na kola i automobile, koji kad-kad tako zakrče ulice da se ne može proći. Istina sada je sezona, kada se prevozi grožđe, ali bi se opet moralo imati više obzira prema prolaznicima, a ne jednostavno zakrčiti ulice, da je prava vještina provući se. I nadležni bi morali o ovome povesti više računa, kako se nebi događale ovakove pojave.

DRŽAVNA REALNA GIMNAZIJA u Šibeniku ide na izlet sa svim razredima u subotu 6 t. mj. i to: I razred u Tijesno, II u Skradin i slapove Krke, III u Knin, i od IV do VIII r. u Omiš i Gubavicu. U slučaju lošeg vremena izlet se odlaže.

KANCELAR NJEMAČKOG KONZULATA u Hrani g. Mans Bruno Parche bio je 27 pr. mj. na prolasku kroz Šibenik. O ljepotama grada se vrlo pohvalno izrazio. Došao je iz Tirane i prosljedio put za Njemačku.

NAŠ SUGRAĐANIN g. I. Županović starešina sr. suda u St. Bečeju premješten je ukazom Nj. V. Kralja na okr. sud u Zagreb.

KONGRES VLASULJARA u Beogradu održaće se 22 i 23 ov. mjeseca iz Šibenika je određen delegat gosp. Ivo Svirčić II sekr. istog Saveza.

TESLA Tonkino prikazuje
u nedjelju boljeg pjevača - baritona od Lawrence Tibbett-a BING CROSBY u raskošnoj operati Ljubavna sezona.

KINO „BALKAN“ prikazuje
samo u petak: Fantastični film: „Frankestein“. — U nedjelju: Priče iz Wimerwalda sa Magda Schveider i Wolf A. Retty.

Službeni Glasnik
UDRUŽENJA TRGOVACA za srezove Šibenik i Biograd n/m

Br. 1789

Udr. trg. stavlja Udruženjima u dužnost, da vrše sve funkcije u vezi sa poslovnim knjižicama i svijedodžbama pomoćnog osoblja, zatim funkcije u vezi sa ugovorima o službenom odnosu izmedju svojih članova i pomoćnog osoblja te da vode statistiku uposlenja pomoćnog osoblja svog područja. Dešava se medjutim da neki službodavci nikako ne prijavljuju svoje pomoćno osoblje nadležnom Udruženju trgovaca, te na taj način sabotiraju ovaj važan zadatak Udruženja i čine štete i neprijatnosti svom pomoćnom osoblju, jer mu Udruženje radi pomanjkanja evidencije u svojim registrima ne može ovjeriti poslovnu knjižicu i svijedodžbu, pa usljed toga namještenici gube uslove za pravo na samostalno vodjenje radnje temeljem § 249 stav 2.

Br. 1787.

obavješćuje članove, da Nacionalni komitet Jugoslavensko-Holanske komore u Beogradu — ratnički dom ili poštanski fach br. 417 — traži nekoliko prvorazrednih trgovačkih firmā naše zemlje, koje bi se primile zastupstva za kolonijalnu robu, kalaj i ostale holandske proizvode, a eventualni interesanti neka se izvole neposredno obratiti na gornju adresu.

Br. 1817

Udruž. trg. upozoruje sve članove, da je rok za predaju prijava za razrez kućarine za 1935 godinu određen do uključivo 25 oktobra 1934 i da je apsolutno potrebito, da svi članovi do spomenutog roka podnesu nadležnoj poreskoj vlasti dotične fasije (prijave) jer se odmjerenje poreza na tečevinu vrši na temelju najamnine stana dotičnog privrednika, a ovo Udruženje stoji na raspolaganju svim svojim članovima za davanje informacija u svim poreskim pitanjima i to besplatno.

Br. 1827.

Naknadno svom oglasu pod brojem 1775 od 24 septembra obavješćuju se članovi u Šibeniku, da se je u iztom oglasu potkrala pogreška i da sve trgovačke radnje i u ovom gradu prema citiranoj naredbi mogu biti otvorene u zimsko doba do 19½ sati a ne samo do 19 sati kako smo to u oglasu pogrešno naveli.

Br. 1857.

Na dan 13. oktobra je kod komande jadranske divizijske oblasti u Mostaru održatiće se licitacija za podizanje šupe za potrebe vojske u Šibeniku. Predračunska suma 147.600.64 dinara.

U P R A V A.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.
— Opravništvo Šibenik —
U nedelju 3 X priređuje slijedeće
IZLETE
za Skradin i slapove Krke
Polazak iz Šibenika u 14 s.
„ sa slapova u 17 s.
„ iz Skradina u 18.30 s.
Cijena za odlazak i povratak D. 12

Rezolucije

zaključene na VIII. redovitom saveznom zboru „Saveza Kućevlasnika“ dne 8 rujna o. g. u Ljubljani

I.

Traži se što hitnije ostvarenje privrednog vijeća s time, da u istom bude dovoljno zastupan i kućni posjed.

II.

Prosvjeduje se, da se kod odmjerivanja poreza na prihod od zgrada još uvijek ne uzimlju u obzir zakonom propisani postojeći najamni ugovori, a kako to propisuje § 3. Poreskog zakona od 18 II. 1934. Pošto su najamni ugovori određeni posebnim zakonom, i kada su propisno sastavljeni, oni su norma za svakoga, pa bi trebali biti i posve naravno za poreske vlasti. Protuzakonito je, da se porez na prihod od zgrada i dalje odmjeruje po volji pojedinog organa prvostepene poreske vlasti, a bez obzira na faktični prihod od zgrada.

III.

Traži se uslijed teških privrednih prilika, koje su zadesile cjelokupni kućni posjed, da se snizi poreska stopa kućarine od zakonskih 12 na 10% i to iz razloga, što je najviša stopa prema drugim poreskim oblicima, kao primjerice, zemljarini, tečevini i t. d.

*

Dalje se traži, da se zakonska skala za odmjeru dopunskog poreza glasom čl. 37. Zakona o neposrednim porezima od 8 II. 1928, snizi tako, da odmjera počinje sa stopom od 1%, a osnovica kućarine tek od Din. 200 000 (osnovica kućarine do Din. 20.000.- ima se smatrati kao t. zv. minimum eksistencije), a završava iznad Din. 80.000.— sa 8%, dočim porez po višoj stopi ne može biti veći od poreza po najbližoj nižoj stopi, uvećan razlikom radi koje se primjenjuje više stope.

*

Traži se izmjena čl. 34. točka 2. Zakona o neposrednim porezima, o-namo da se stanarine kućevlasničkih stanova u vlastitim kućama prijavljuju za 30% nižom stanarinom od one, koja bi se postigla da je stan izdat u najam.

*

Da se izmjeni tč. 1, 2 i 3 u članu 36 Zakona o neposrednim porezima, onamo, da se u ime troškova za uzdržavanje, upravu i amortizaciju zgrada, odbije od ukupne godišnje bruto najamnine 30, 35, odnosno 40%, mjesto dosadanjih 20, 25 i 30%.

*

Traži se, da se izmjene propisi čl. 40. st. 2., 5 i 6 Zakona o neposrednim porezima, onamo, da se otpisuje osnovni porez i onda, kada se prijavljena najamnina ne može naplatiti ni ovršnim putem, bez obzira na porezku godinu.

*

U mjestima i gradićima do 5000 stanovnika ocjenjuju se stanovi malih obrtnika po tarifi koja vrijedi u smislu § 6., III., poreske novele od 18 svibnja 1930. Ovaj propis imao bi se proteguati na sve kuće u navedenim krajevima, pa i onda ako imadu u kućama stanare, — bez obzira na visinu ugovorene stanarine, koju primaju kućevlasnici od svojih stanara.

*

Da se ukine čl. 7. poreske novele od 18. veljače 1934, jer stanarina za stan i lokal ni u kojem slučaju ne može služiti podlogom za ocjenu dobitka radi odmjere tečevine.

*

Pošto je znatno povišen osnovni porez kućarine kao i tečevine, potrebno je da samoupravna tijela srazmjerno snize svoje dažbine (banovinski prirez, gradski namet i t. d.)

*

Dokazani kamati zajmova gruntovno uknjiženih na nepokretninama imadu se odbiti od bruttо prihoda, koji služi za daljnju odmjeru kućarine.

*

Stopa poreza na prihod novogradnja, koje su bile sagrađene prije 1. siječnja 1932., ima se sniziti na prijašnjih 3%, jer odnosni kućevlastnici imadu rješenja financijskih direkcija, kojima se odobrava za vrijeme od deset, petnajest i dvadeset i (trideset) godina da će plaćati samo 3% tnu kućarinu.

*

Da se umanji nezaposlenost, preporuča se Kr. vladi, da izda zakonsku odredbu prema kojoj se ima odpisati dio kućarine za izvjesno vrijeme onim kućevlastnicima koji će primjerno popraviti stanove u svojim starogradnjama. U tom smislu, radi ublaženja nezaposlenosti, daju poreska olakšanja i novčana sredstva za pregradnje i modernizaciju stanova slijedeće države: Čehoslovačka, Austrija, Madžarska, Njemačka i dr.

*

Da se znatno smnzi poreska stopa rentovnog poreza, kako bi ponovno davali posjednici novca hipotekarne zajmove. Sada iznosi poreska stopa na kamate privatnih zajmodavaca 15%, a sa samoupravnim dažbinama do 40%, uslijed toga ne davaju privatnici zajmove na hipoteke, jer im skoro polovica dobivenih kamata otpada na rentovni porez i ostale samoupravne dažbine.

IV.

Traži se, da se kod odobravanja gradskih proračuna striktno pridržavaju nadležni faktori izdanih uputa po g. Ministru financija i da se ni u kojem slučaju ne odobravaju oni gradski proračuni, kod kojih su gradska zastupstva za buduću godinu povećavala svoje rashode na račun povišenja i tako već teških i nesnošljivih gradskih dažbina i taksa. Nadalje da se Zakonom normira visina stope općinskog prireza.

V.

Traži se, da zakonom ukine ubiranje kuluka u gradovima.

VI.

U pogledu zajmova podjeljenih kućnom posjedu bilo kratko bilo dugoročnih moli se Kraljevska vlada, da Uredbom, odnosno Zakonom, hitno predvidi:

a) općenitu obustavu svih prodaja nepokretnina radi neplaćenih anuiteta, odnosno otplata duga do izdanja novog zakona ili uredbe;

b) da se predvidi ukapitaliziranje neplaćenih anuiteta, odnosno otplata duga do izdanja novog zakona ili uredbe;

c) da se na molbu dužnika mogu kratkoročni zajmovi pretvoriti u dugoročne uz povoljni kamatnjak;

d) da se kamatna stopa kod dugoročnih zajmova snizi na 5%;

e) da se na molbu zajmoprimca može produžiti rok otplate duga i do 50 godina.

VII.

Upravnom odboru Glavnog saveza udruženja vlasnika zgrada i zemljišta Kraljevine Jugoslavije stavlja se u dužnost, da organizira nova kućevlastnička društva u svim onim gradovima i mjestima gdje ne postoje naše organizacije. U tu svrhu neka postojeća kućevlastnička društva prirede u obližnjim gradovima predavanja o važnosti i potrebi naših organizacija i na taj način zainteresiraju nekoliko agilnih kućevlasnika za akciju oko osnivanja društva kućevlastnika i zemljoposjednika u dotičnome gradu ili mjestu.

Karlovački privrednici protiv poreskog predloga tečevine

Revizija poreskih predloga tečevine u Karlovcu izvršit će se pod nadzorom direktora zagrebačke finansijske direkcije gospodina Kasuma.

U Karlovcu se je pojavilo veliko nezadovoljstvo u redovima tamošnjih trgovaca i zanatlija zbog ovogodišnjih predloga za tečevinski porez. Trgovci smatraju da su isti daleko previsoki i u velikom nesrazmjeru sa faktičnim imovnim stanjem i s prometom poreskih obveznika. Pošto se je Poreski odbor kod odmjerivanja poreza strogo držao predloga o tečevinskom porezu, osjetili su se tim povodom karlovački trgovci i zanatlije teško pogođeni. Da svome teškome i nesnosnome stanju učine kraj i da se domognu olakšica poduzeli su krajnje mjere. U znak protesta protiv načina odmjerivanja poreza, stupili su svi trgovci i zanatlije grada Karlovca u štrajk i držali su radnje kroz puna četiri dana zatvorene. Na osnovu takvoga stanja stvari formirana je istovremeno deputacija uglednih privrednika iz svih privrednih slojeva, kojoj su u ime trgovaca prisustvovali gg. Drganc i Ulemek, a Vučković u ime zanatlija. Deputaciju je predvodio trgovac i narodni poslanik g. Petrak. Deputacija je posjetila u Beogradu ministra financija gosp. Gjorgjevića i ministra trgovine i industrije gosp. Jurja Demetrovića, koji se je veoma lijepo ponio prema deputantima i obećao im izaći na susret u stvari njihova traženja u najvećoj mjeri. Pretstavnici karlovačkih privrednika obrazložili su nadležnima stanje i beznadan položaj u kome se nalaze privrednici onoga kraja i podvukli da se ovo stanje ne može podnositi a ako im nadležne vlasti ne izađu pravovremeno u susret, pretstoji opasnost da će cjelokupna privreda poći neželjenim putem. Ministar financija zainteresovao se je za ovu stvar i izdao je nalog direktoru zagrebačke Finansijske direkcije gosp. Kasumu da odmah lično otputuje u Karlovac i da tamo izvrši revizija poreskog predloga, te dosada odmjerenoga poreza po tamošnjem Poreskom odboru.

Ova mjera resornoga ministra ublažit će donekle stanje i umiriti duhove naših privrednika u Karlovcu no s tom polovičnom mjerom karlovački stalež ne će biti zadovoljan nego on traži radikalnu izmjenu poreskoga sistema na taj način da se odmjera tečevine izmijeni u smislu da se ona odmjeruje individualno po faktičnoj zaradi, a ne po kući kako to predvidja novela Zakona o neposrednim porezima. Očekuje se medjutim, od nadležnih vlasti da ovu stvar shvate po njenoj teži da shvate u taj problem dublje da ga riješe na način koji će zadovoljiti cjelokupnu privredu bez razlike.

O ovoj vijest donose zagrebačke „Novosti“ u svome broju od 24 prošlog te istu prenosimo po kroničarskoj dužnosti, želeći našim čitateljima detaljna obavještenja o pokretima našoj privredi.

Zidanje sokolskog doma

Velika i moderna građevina „Dom Kralja Petra Velikog Oslobodioca I“ koja se zida za sokolanu u Benkovcu, postepeno ali stalno napreduje. Srpski načelnik g. Jaić, naročito se o tom interesira, dapače često lično nadzire radnjama. Simbolično je, da se je u betonski zid građevine bacila izvjesna količina starog oružja, kao pištola i revolvera, koje se je predhodno učinilo neupotrebivim. Oružje većinom potječe iz zapljena od neovlaštenog posjedovanja. Poznato je da se je u tamošnjem kraju bila razvila „ustašna akcija“ pod uplivom Italije iz Zadra, ali sokolska ideja treba i mora da zavlada među svim slojevima našega naroda, pošto je ona put koji odgaja fizički i moralno u nacionalnom duhu a oslobodit će se ispod uticaja obmana pa ma sa koje strane to dolazilo. To neka svjedoči uzidano oružje u temelje sokolskog doma, ali i neka bude opomena svima, koji bi se usudili da diraju, naše državno i narodno jedinstvo! Sa zasutim oružjem, praštaju se često teški gresi nesvjesnih, naivnih i lakomislenih sinova naše domovine. Oni zato treba da isprave svoje grijehe, te tako da se časno oduže svojoj majci domovini.

Zemunik

Odlazak vrijednog učitelja

Pred nekoliko dana odijelio s od nas vrijedni učitelj g. Ivo Mar koji je za pune dvije godine djel u ovoj osnovnoj školi. Koliko je bio zavoljen od svih u mjestu, bolje se je to odrazilo pri njego odlasku, kojom prigodom mu predvečerje bila priredjena opro večera na kojoj je palo nekoliko dačnih zdravica, a izjutra pri odl na novu učiteljsku dužnost u Dri ce, ispraćaj je bio upravo srdač ganutljiv, gdje su bila sva ško djeca postrojena (oko dvije stotin svojim nastavnicama, da isprate kolegu i učitelja, te mnogo drugi glednih mješćana i mjesnih funk nera. Gosp. Maričić je za svog u ljevanja u Zemuniku aktivno djel u Sokolu i u „Jadranskoj straži.“ je vazda korektan, iskren i dobrog položenja, pa mu, želeći njegov o zak i ovim putem želimo sreću i dovoljstvo u novom boravištu.

Budite pretplatnici „Nar. Tribu

Tisak E. VITALIANI I SIN, Šibenik Odgov. urednik Hamilkar Vitaliani